

**PATVIRTINTA**  
Vilniaus Vladislavo Sirokoslės  
vidurinės mokyklos  
direktoriaus  
2011 m. spalio mėn. 5 d.  
Įsakymu Nr. V-17

## **VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOSLĖS VIDURINĖS MOKYKLOS 2011-2013 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS**

### **I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2011-2013 mokslo metų mokyklos ugdymo planas reglamentuoja pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų ir mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų, ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje. Vadovaujantis 2011-2013 metų Bendruoju pradinio ugdymo programos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-1017 ir 2011-2013 metų Bendraisiais pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-1016 sudaromas 2011-2012 ir 2012-2013 mokslo metų mokyklos ugdymo planas.

2. Mokyklos ugdymo plano tikslai:

2.1. apibrėžti Ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus;

2.2. formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. sudaryti galimybes kiekvienam besimokančiajam įgyti kompetencijų – žinių, gebėjimų ir nuostatų;

3.2. individualizuoti, diferencijuoti ir integruoti ugdymo turinį;

3.3. kurti ir tobulinti mokymo ir mokymosi modelius, kurie užtikrintų kokybišką išsilavinimą palankioje ir saugioje mokymosi aplinkoje;

3.4. vykdyti mokinių ugdymą karjerai, siekiant veiksmingiau padėti mokiniams pasirengti gyvenimui ir darbui, pasirinkti mokymosi (studijų) kryptį;

3.5. tikslingai planuoti ir organizuoti ugdymą optimizuojant mokymosi krūvius;

3.6. nustatyti pamokų skaičių, skirtą dalykų programoms įgyvendinti mokantis pagal Ugdymo programas.

4. Mokyklos ugdymo planą rengė direktoriaus įsakymu 2011-06-11 Nr. V- 11 sudaryta darbo grupė.

### **II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS**

#### **I. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ**

5. Pradinio ugdymo organizavimas 2011 – 2012 mokslo metais:

5.1. Mokslo metai prasideda 2011 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2012 m. rugpjūčio 31 d.

5.2. Mokslo metų ugdymo proceso trukmė – 32 savaitės. Mokykloje mokomasi penkis dienas per savaitę. 1 kl. pamokos prasideda 8.10 val, o 2-4 kl. - 8.00 val. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2 – 4 klasėse – 45 min.

5.3. Ugdymo procesas prasideda 2011 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2012 m. birželio 1 d.

5.4. Ugdymo procesas skirstomas pusmečiais. Pusmečio datas nustato mokyklos direktorius, suderinęs su mokyklos taryba. Mokyklos tarybos posėdžio 2011 m. birželio 23 d. protokolas Nr. MT-10. Mokyklos direktoriaus 2011 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. V-121.

Pusmečių trukmė:

Pirmas pusmetis: 2011 m. rugsėjo 1 d. – 2012 m. sausio 20 d.

Antras pusmetis: 2012 m. sausio 21 d. – 2012 m. birželio 1 d.

5.5. Ugdymo proceso metu mokiniams skiriamos atostogos: rudens atostogoms – 7, žiemos atostogoms – 14, pavasario – 7 kalendorinės dienos.

5.6. Atostogų trukmė 2011–2012 mokslo metais:

| Atostogos          | Prasideda  | Baigiasi   |
|--------------------|------------|------------|
| Rudens             | 2011-10-31 | 2011-11-06 |
| Žiemos (Kalėdų)    | 2011-12-27 | 2012-01-09 |
| Pavasario (Velykų) | 2012-04-02 | 2012-04-08 |
| Vasaros            | 2012-06-04 | 2012-08-31 |

5.7. Papildomoms atostogoms skiriama 10 ugdymo proceso dienų (du kartus per metus).

5.8. Papildomų atostogų trukmė 2011–2012 mokslo metais:

| Atostogos prasideda | Atostogos baigiasi |
|---------------------|--------------------|
| 2012-02-17          | 2012-02-24         |
| 2012-04-10          | 2012-04-13         |

6. Pradinio ugdymo organizavimas 2012 – 2013 mokslo metais:

6.1. Mokslo metai prasideda 2012 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2013 m. rugpjūčio 31 d.

6.2. Mokslo metų ugdymo proceso trukmė – 32 savaitės. Mokykloje mokomasi penkis dienas per savaitę. 1 kl. pamokos prasideda 8.10 val, o 2-4 kl. - 8.00 val. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2 – 4 klasėse – 45 min.

6.3. Ugdymo procesas prasideda 2012 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2013 m. gegužės 31 d.

6.4. Ugdymo procesas skirstomas pusmečiais. Pusmečio datas tvirtina mokyklos direktorius. Mokyklos tarybos posėdžio 2011 m. birželio 23 d. protokolas Nr. MT-10. Mokyklos direktoriaus 2011 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. V-121.

Pusmečių trukmė:

Pirmas pusmetis: 2012 m. rugsėjo 1 d. – 2013 m. sausio 20 d.

Antras pusmetis: 2013 m. sausio 21 d. – 2013 m. gegužės 31 d.

6.5. Ugdymo proceso metu mokiniams skiriamos atostogos: rudens atostogoms – 7, žiemos atostogoms – 14, pavasario – 7 kalendorinės dienos.

6.6. Atostogų trukmė 2012–2013 mokslo metais:

| Atostogos          | Prasideda  | Baigiasi   |
|--------------------|------------|------------|
| Rudens             | 2012-10-29 | 2012-11-04 |
| Žiemos (Kalėdų)    | 2012-12-27 | 2013-01-09 |
| Pavasario (Velykų) | 2013-03-25 | 2013-03-31 |
| Vasaros            | 2013-06-03 | 2013-08-31 |

6.7. Papildomoms atostogoms skiriama 10 ugdymo proceso dienų (du kartus per metus).

6.8. Papildomų atostogų trukmė 2012–2013 mokslo metais:

| Atostogos prasideda | Atostogos baigiasi |
|---------------------|--------------------|
| 2013-02-11          | 2013-02-18         |
| 2013-04-02          | 2013-04-05         |

7. Organizuojant pradinį ugdymą kultūrinei (taip pat etninei), meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai per mokslo metus skiriama 10 ugdymo proceso dienų:

- Mokslo ir žinių diena – rugsėjo 1-oji (1 diena)
- Kultūrinė, meninė, sportinė veikla – spalio - gegužės mėn. (2 dienos)
- Kalėdiniai renginiai – gruodžio mėn. (1 diena)
- Teatro diena – vasario mėn. (1 diena)
- Socialinė, prevencinė veikla – kovo mėn. (1 diena)
- Pažintinių ekskursijų ir išvykų diena – spalio – gegužės mėn. (3 dienos)
- Mokslo metų pabaiga – birželio (gegužės) mėn. (1 diena)

Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo(si) dienų skaičių

8. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo organizavimas:

8.1. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo organizavimas 2011-2012 m. m.

| 2011–2012 mokslo metai           |   |               |   |   |   |    |  |       |  |
|----------------------------------|---|---------------|---|---|---|----|--|-------|--|
| Klasės                           | 5   | 6             | 7 | 8 | 9 | 10 | 11   | 12    |  |
| Ugdymo proceso pradžia           | 09-01   |               |   |   |   |    |  |       |  |
| Trimestrų ir pusmečių trukmė     | 1-asis 09-01 – 11-30<br>2-asis 12-01 – 02-29<br>3-iasis 03-01– 06-08 (6-10 klasėms) ir 06-01 (5 klasei) |               |   |   |   |    | I pusmetis<br>2011-09-01 - 2012-01-20<br>II pusmetis<br>2012-01-21-2012-05-31 12 kl.;<br>2012-06-11 11 kl. |       |  |
| Rudens atostogos                 | 10-31 – 11-06   |               |   |   |   |    |  |       |  |
| Žiemos (Kalėdų) atostogos        | 12-27 – 01-08   |               |   |   |   |    |  |       |  |
| Žiemos atostogos                 | 02-17   |               |   |   |   |    |  |       |  |
| Pavasario (Velykų) atostogos     | 04-02 – 04-08   |               |   |   |   |    |  |       |  |
| Ugdymo proceso pabaiga           | 06-01   | 06-08         |   |   |   |    |  | 05-31 |  |
| Ugdymo proceso trukmė savaitėmis | 32  | 35            |   |   |   |    |  | 34    |  |
| Vasaros atostogos                | 06-04 – 08-31   | 06-11 – 08-31 |   |   |   |    |  |       |  |

8.2. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo organizavimas 2012-2013 m. m.

| 2012 – 2013 mokslo metai |   |   |   |   |   |    |   |    |
|--------------------------|---|---|---|---|---|----|---|----|
| Klasės                   | 5   | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11  | 12 |
| Ugdymo proceso pradžia   | 09-01   |   |   |   |   |    |   |    |
| Trimestrų trukmė         | 1-asis 09-01 – 11-30<br>2-asis 12-03 – 02-28<br>3-iasis 03-01– 06-07 (6-10 klasėms) ir 05-31 (5 klasei) |   |   |   |   |    | I pusmetis<br>2012-09-01 - 2013-01-20<br>II pusmetis<br>2013-01-21 - 2013-05-31 12 kl.<br>2013-06-10 11 kl. |    |

|                                  |                |               |       |
|----------------------------------|----------------|---------------|-------|
| Rudens atostogos                 | 10-29 – 11-04  |               |       |
| Žiemos (Kalėdų) atostogos        | 12-27 – 01-06  |               |       |
| Žiemos atostogos                 | 02-18 – 02 -19 |               |       |
| Pavasario (Velykų) atostogos     | 03-25 – 03-31  |               |       |
| Ugdymo proceso pabaiga           | 05-31          | 06-07         | 05-31 |
| Ugdymo proceso trukmė savaitėmis | 32             | 35            | 34    |
| Vasaros atostogos                | 06-03 – 08-31  | 06-10 – 08-31 |       |

8.3. Ugdymo procesas įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą skirstomas trimestrais, įgyvendinant vidurinio ugdymo programą – pusmečiais. Pusmečių ir trimestrų trukmę nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba. Mokyklos tarybos posėdžio 2011 m. birželio 23 d. protokolas Nr. MT-10. Mokyklos direktoriaus 2011 m. birželio 27 d. įsakymas Nr. V-121.

8.4. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę. Pamokos prasideda 8.00 val.

8.5. Penktų klasių mokiniams per mokslo metus skiriamos papildomos 10 mokymosi dienų atostogos (2 kartus per mokslo metus).

8.5.1. Papildomų atostogų laikas 2011–2012 mokslo metais:

| Atostogos prasideda | Atostogos baigiasi |
|---------------------|--------------------|
| 2012-01-09          | (1d.)              |
| 2012-02-20          | 2012-02-24 (5d.)   |
| 2012-04-10          | 2012-04-13 (4d.)   |

8.5.2. Papildomų atostogų laikas 2012–2013 mokslo metais:

| Atostogos prasideda | Atostogos baigiasi |
|---------------------|--------------------|
| 2013-02-11          | 2013-02-15 (5d.)   |
| 2013-03-12          | (1d.)              |
| 2013-04-02          | 2013-04-05 (4d.)   |

8.6. Organizuojant pagrindinį ir vidurinį ugdymą kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai per mokslo metus skiriama:

8.6.1. 5 -10 klasėse 10 ugdymo proceso dienų:

- Mokslo ir žinių diena – rugsėjo 1-oji (1 diena)
- Kultūrinė, meninė, sportinė veikla – spalio - gegužės mėn. (2 dienos)
- Socialinė veikla – spalio mėn. (1 diena)
- Prevencinė veikla – gegužės – birželio mėn. (1 diena)
- Pažintinių ekskursijų ir išvykų diena – rugsėjo – birželio mėn. (3 dienos)
- Profesinio informavimo ir konsultavimo diena – kovo – gegužės mėn. (1 diena)
- Mokslo metų pabaiga – birželio (gegužės) mėn. (1 diena)

8.6.2. 11 – 12 klasėse 2 ugdymo proceso dienos:

- Mokslo ir žinių diena – rugsėjo 1-oji (1 diena)
- Profesinio informavimo ir konsultavimo diena – kovo mėn. (1 diena)

9. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose į mokyklą mokiniai gali nevykti. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į mokyklą gali neiti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6-12 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Mokyklos direktoriaus įsakymu nutraukiama ugdomoji veikla ir siūloma intensyviai dalyko mokymą, vadovaudamasi 2011-2013 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendrųjų ugdymo planų 37 punktu.

## **MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS**

10. Siekiant padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę dėl sąmoningo mokymosi, gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.

11. Mokinio individualų ugdymo planą, suderintą su mokyklos galimybėmis, dvejiems metams sau rengia kiekvienas mokinys, besimokantis pagal vidurinio ugdymo programą. Mokinio individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo mokykla.

12. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas besimokantiesiems savarankiškai, mokomiems namie arba pagal specialiesiems ugdymosi poreikiams pritaikytas programas.

13. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, sudaromas individualus ugdymo planas siekiant pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus.

13.1. Individualaus ugdymo plano turinį lemia numatomi artimiausi ir tolesni mokinio ugdymo(si) tikslai ir būdai jų siekti, t.y. nurodomi tikslai mokinio veikla, kuri siejama su mokymosi poreikiais, norimo dalyko pasiekimų gerinimu bei mokinio prisiimti išsipareigojimai orientuojami į mokymosi pasiekimų gerinimą.

13.2. Individualus ugdymo planas sudaromas rašytine forma mokyklos nustatytam laikotarpiui.

14. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos administracijai ir švietimo pagalbos specialistams.

## **II. MOKYKLOS MOKYMOSI APLINKA**

15. Mokyklos mokymosi aplinka yra orientuota į bendrųjų ugdymo tikslų įgyvendinimą, mokinių mokymosi poreikių įvairovės tenkinimą, individualių mokymosi tikslų nusistatymą, įsivertinimą, refleksiją. Mokyklos ugdymo plano įgyvendinimas siejamas su mokyklos mokymosi aplinka.

16. Mokymosi aplinką sudaro fizinių, psichologinių, socialinių ir kultūrinių veiksnių visuma.

16.1. Ugdymo procesas vykdomas higienos normų reikalavimus atitinkančiuose kabinetuose, aprūpintuose skaitmeninėmis technologijomis, būtinomis metodinėmis priemonėmis. Veikia biblioteka ir skaitykla. Erdvi aktų salė ir moderniai įrengti pradinių klasių, muzikos, biologijos, matematikos, technologijų kabinetai. Sudarytos sąlygos individualioms konsultacijoms, darbui per laisvą nuo pamokų laiką. Yra dvi sporto salės, krepšinio, tinklinio aikštelės, stadionas. Mokytojų darbo vietų modernizavimas skatina aktyvių mokymo metodų diegimą, mokinių kūrybinių galių, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymą.

16.2. Mokykloje dirba mokytojai dalykininkai: 2 mokytojai ekspertai, 20 mokytojų metodininkų, 61 vyresnysis mokytojas, 14 mokytojų. Pagalba mokiniams, jų tėvams bei mokytojams teikia mokyklos specialistai: specialusis pedagogas, psichologas, logopedas, socialinis pedagogas, slaugytoja. Veikia Vaiko gerovės komisija, Krizių valdymo komanda. Visas ugdymo procesas vykdomas viena pamaina socialiai saugioje, geranoriškoje aplinkoje. Mokyklos darbo planą tvirtina, mokyklos vidaus tvarką kontroliuoja Mokyklos Taryba, kurią sudaro 5 mokinių tėvai, 5 mokytojai ir 5 moksleiviai. Veikia mokinių savivalda – demokratijos, valdymo ir atsakomybės „mokykla“, diskotekų organizatorius ir sieninių laikraščių leidėjas. Mokinių tėvai reguliariai informuojami apie mokyklos ugdymo proceso organizavimą, vaikų pasiekimų rezultatus, renginius ir kt. Informacija teikiama mokyklos internetinėje svetainėje, tėvų susirinkimų metu, individualių konsultacijų metu bei pažymių knygelėse.

16.3. Mokykla turi ir puoselėja savo tradicijas :

- ❑ Dainų ir šokių ansamblis „Wilenka“ („Vilnelė“) – seniausias mokyklinis folkloro ansamblis Lietuvoje.
- ❑ Nuo 1989 metų mokykloje veikia harcerių draugovė.
- ❑ Teatro grupė – „Kolorowy świat“ („Spalvingasis pasaulis“) įvairių teatro festivalių ir konkursų laimėtojas.
- ❑ Debatų klube moksleiviai mokomi diskutuoti, reikšti ir grįšti savo nuomonę.
- ❑ Mokykloje veikia daug įvairių būrelių: kalbų (lietuvių, lenkų, rusų, anglų, vokiečių), sporto (krepšinio, tinklinio, kvadrato), pažintiniai (matematikos, ekonomikos), muzikos.
- ❑ Atmosferą mokykloje lemia ir kolektyvą vienija bendros mokyklos šventės, kurios puoselėjamos ne tik dėl gilių ir gražių tradicijų, bet ir dėl jų auklėjamojo poveikio: Valstybinių švenčių minėjimai, Pirmojo skambučio šventė, Mokyklos globėjo diena, Pirmoko priesaika, Mokytojo diena, Kalėdinis susitikimas, Naujametinė šventė, Senelių diena, Šimtadienis, Absolventų susitikimas, Atvirų durų diena, Motinos diena, Paskutinio skambučio šventė, Abiturientų išleistuvės.

17. Mokyklos vadovas ir visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios kultūros kūrimą ir palaikymą mokykloje.

#### **IV. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS**

18. Mokykla, siekdama geriau pritaikyti ugdymo turinį skirtingų poreikių mokiniams ir padėti jiems pasiekti kuo geresnius rezultatus, atskirą klasę ar klases dalija į grupes vienai ar dviem dalyko savaitinėms pamokoms (arba iš paralelių klasių sudaromos laikinos panašių poreikių mokinių grupės siekiant geriau pritaikyti ugdymo turinį skirtingų poreikių mokiniams ir padėti jiems pasiekti kuo geresnių rezultatų). Per šias pamokas mokiniams taikomi motyvuojantys, poreikius atitinkantys mokymo (-si) metodai ir užduotys, padedama išlyginti mokymosi spragas ir siekti patenkinamo, pagrindinio ar aukštesniojo pasiekimų lygio. Šioms grupėms sudaryti panaudojamos valandos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti.

19. Jeigu dėl per mažo mokinių skaičiaus negalima klasių dalyti į grupes, dalyko turinys diferencijuojamas toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis.

#### **V. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS**

20. Mokykla integruoja kelių dalykų ugdymo turinį, kai kurias kelių dalykų temas ar problemas, integruojamųjų programų ir dalykų ugdymo turinį, vadovaudamasi mokyklos 2011-2013 mokslo metų ugdymo plano 76, 90.1., 91.1., 94.1., 96.2. punktais. Integruojamų dalykų, atskirų temų turinys yra numatytas ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose dalykų planuose.

21. Integruotoje pamokoje siekiama dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų.

22. Metodinių grupių, mokytojų tarybos posėdžiuose analizuojama, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priimami sprendimai dėl tolesnio turinio integravimo tikslingumo.

## VI. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

23. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis, siejama su mokyklos keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 (Žin., 2004, Nr. 35-1150).

24. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, vykdamas pradinio ugdymo programą:

24.1. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, remdamasis pradinio ugdymo metodinėje grupėje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Planuodamas 1-os klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis – išvada apie vaiko pasiekimus (jei mokinys lankė priešmokyklinę grupę).

24.2. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

24.2.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

24.2.2. diagnostinis vertinimas pagal aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

24.2.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną atliekamas vienas diagnostinis darbas;

24.2.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.);

24.2.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, pasiekimų knygele);

24.3. apibendrinamasis vertinimas atliekamas pusmečio ar ugdymo programų pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

24.3.1. pradinio ugdymo dienyne ar (toliau – Dienynas), išleistame vadovaujantis Pradinio ugdymo dienyno forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-3328 (Žin., 2008, Nr. 146-5879), arba elektroniniame dienyne:

24.3.1.1. Mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

24.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamose dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p“ arba „n. p“;

24.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pritaikytą programą ir nesiekiančių įgyti pradinio ugdymo išsilavinimo, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės

mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje, įrašant „ p. p.“ arba „n. p.“;

24.3.2. mokyklos/mokytojo pasirinktoje pasiekimų vertinimo (informacijos fiksavimo) formoje (pvz.: Mokinių pasiekimų ir pažangos įvertinimo apraše, pasiekimų knygelėse ar kt.);

24.3.3. baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą. (Aprobuotas Pradinio ugdymo metodinės grupės 2011-06-13 Protokolo Nr. 10.)

25. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas, vykdamas pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą:

25.1. Planuojant 5 klasių mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

25.2. 5 klasių mokinių mokymosi pažanga per pirmąjį mėnesį pažymiais nevertinama. Pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas idiografinis vertinimo būdas.

25.3 Ugdymo procese vyrauja mokyti padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas, kuris rodo, ką konkrečiai mokiniai geba, yra pasiekę ir ko dar turi pasiekti ar tobulinti, mokiniai mokomi vertinti kitus ir patys įsivertinti.

25.4. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokyklos susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas apibendrinamąsias užduotis, kurios rodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informaciją yra panaudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

25.5. Mokytojai, siekdami padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

25.5.1. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę mokykloje (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą;

25.5.2. kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

25.5.3. informuoja raštu mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokyklos nustatyta tvarka;

25.5.4. numato būdus ir galimybes mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu peržiūrėti gautus pasiekimų įvertinimus.

25.6. Metodinės grupės priima sprendimus dėl mokinių pažangos ir pasiekimų, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių vertinimo būdų ir pasiekimų vertinimo baigus modulinę programą ar jos dalį, vertinimo laiko, išskyrus atvejus, kai pasiekimų vertinimo datos nustatytos švietimo ir mokslo ministro.

25.7. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą.

25.8. Dalykų mokymosi pasiekimai trimestro, pusmečio, modulio ar kt. laikotarpio pabaigoje įvertinami pažymiu ar įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinsys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą, įrašas „neatestuota“, – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.

25.9. Dorinio ugdymo, žmogaus saugos ir pilietiškumo pagrindų dalykų mokymosi pasiekimai įvertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Kūno kultūros, kūno kultūros parengiamosios grupės, meno ir technologijų, ekonomikos dalykų mokymosi pasiekimams vertinti taikoma 10 balų sistema.



25.10. Mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai vertinami pažymiu ir jie įskaitomi į atitinkamo dalyko programos pasiekimų įvertinimą.

25.11. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

## VII. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

26. Mokyklos direktoriaus pavaduotojai ugdymo reikalams organizuoja mokyklos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu:

26.1. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi motyvacijos ir mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

26.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę:

26.2.1. Namų darbų skyrimas:

26.2.2. 1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami. Esant reikalui, 2 klasėje antrame pusmetyje skiriami ne daugiau kaip 30 min.;

26.2.3. 3-4 klasių mokiniams – ne daugiau kaip 1 val.;

26.2.4. 5-6 klasių mokiniams - 1,5 val.;

26.2.5. 7-8 klasių mokiniams – 2 val.;

26.2.6. 9-12 klasių mokiniams – 2,5 val..

26.2.7. namų darbų skyrimą klasėse dirbantys mokytojai derina tarpusavyje, įrašant namų darbus apskaitos lapuose, kurie saugomi Dienynuose;

26.2.8. atostogų laikotarpiu, savaitgaliui, prieš šventines dienas namų darbai neskiriami;

26.2.9. siekiant mažinti namų darbų krūvį, pamokose praktikuojami aktyvieji mokymo metodai, kurie skatina kuo daugiau išmokti pamokose;

26.2.10. namų darbai skiriami diferencijuotai, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus.

26.3. Kontrolinių darbų (kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinių pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį) rašymas:

26.3.1. mokiniai rašo tik vieną kontrolinį darbą per dieną;

26.3.2. penktadieniais, po atostogų ar šventinių dienų kontroliniai darbai nerašomi, išskyrus dalykus, kuriems skiriama 1 savaitinė valanda;

26.3.3. apie kontrolinį darbą mokiniai perspėjami prieš savaitę;

26.3.4. klasėse dirbantys mokytojai derina tarpusavyje kontrolinių darbų grafiką, ne vėliau kaip prieš savaitę įrašo kontrolinio darbo datą kontrolinių darbų apskaitos lape mokytojų kambaryje.

27. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas maksimalus privalomų pamokų skaičius suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

28. Mokiniai mokyklos vadovo įsakymu atleidžiami nuo menų (dailės, muzikos) ir kūno kultūros savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jeigu:

28.1. yra baigę menų mokyklas;

28.2. mokosi dailės, choreografijos, muzikos, meno mokyklose;

28.3. mokosi sporto srities neformaliojo švietimo įstaigose;

28.4. yra tarptautinių ar nacionalinių olimpiadų, konkursų nugalėtojai per einamuosius mokslo metus.

29. Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) iki rugsėjo 10 dienos pateikia prašymą, nurodydami, koku pagrindu mokinyš galėtų būti atleistas nuo privalomų muzikos, dailės ar kūno kultūros pamokų. Taip pat pristato pažymą, kad mokosi meno ar sporto mokykloje arba meno mokyklos baigimo pažymėjimą.

30. Mokytojų tarybos sprendimu menų (dailės ir muzikos) ir kūno kultūros dalykų įvertinimai konvertuojami į 10 balų sistemą.

31. Mokiniai, atleisti nuo atitinkamų menų ar kūno kultūros dalykų pamokų, tuo metu gali užsiimti savišvieta arba mokytis individualiai. Klasės vadovai užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą.

32. Atleisti nuo pamokų mokiniai į pirmą ar paskutinę pamoką neateina. Už moksleivių, tuo metu nesančių mokykloje, saugumą atsako tėvai.

33. Mokymosi krūvį padeda optimizuoti dalykų integracija (žr.V skyr.).

34. Per dieną nebūna daugiau kaip 7 pamokos.

35. Mokinių, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, pamokų tvarkaraštyje nebūna daugiau kaip 3 vienos pamokos trukmės laisvi laiko tarpai tarp pamokų per savaitę, o pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį – 1 vienos pamokos trukmės laisvo laiko tarpas tarp pamokų. Mokiniams laisvą laiką išnaudoja neformaliajam ugdymui, konsultacijoms, savišvietai (bibliotekoje, skaitykloje).

36. Kartą per pusmetį vykdoma mokinių apklausa dėl mokymosi krūvio nustatymo, rezultatai aptariami metodinių grupių, Mokytojų tarybos posėdžiuose.

## VIII. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

37. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695(Žin., 2006, Nr. 4-115).

38. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgdama į juos siūlo neformaliojo švietimo programas.

39. Neformaliojo vaikų švietimo veikla yra skirta meninę, sportinę, mokslinę, techninę, kalbinę, socialinę, ekonominę ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti. Šią veiklą mokiniai (ar pradinio ugdymo mokinių tėvai( globėjai, rūpintojai)) renkasi laisvai iki rugsėjo 5 dienos, ji įgyvendinama realizuojant:

40.1. neformaliojo ugdymo programas, finansuojamas mokinio krepšelio lėšomis;

40.2. neformaliojo vaikų švietimo programas, kurios gali būti vykdomos ir mokykloje, kai išnaudotos visos neformaliojo ugdymo valandos;

40.3. pažintinę veiklą, finansuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934(Žin., 2007, Nr. 105-4319);

40.4. socialinę, projektinę ir kt. veiklą.

41. Neformaliojo ugdymo grupės mokinių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 12 mokinių.

42. Neformaliojo ugdymo grupės sudaromos iš tos pačios klasės, paralelių ar gretimų klasių mokinių ( Liaudies dainų ir šokių ansamblis „Wilenka“ kviečia įvairaus amžiaus mokinius).

43. Neformaliojo ugdymo valandų neskiriama pasirenkamiesiems dalykams, pagilintiems dalykams ar jų moduliams mokytis.

44. 2011–2013 mokslo metais pradinio ugdymo programoje neformaliojo švietimo programoms skiriama valandų, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min., 1-2 kl.128 val., 3-4 kl.- 128 val.

45. Neformaliojo ugdymo veiklos laikas įrašomas į neformaliojo ugdymo tvarkaraštį, skelbiamą mokytojų kambaryje.

46. Neformaliojo ugdymo užsiėmimų apskaita bei veiklos turinys fiksuojami neformaliojo ugdymo dienyne.

47. Neformaliojo ugdymo užsiėmimai gali vykti ir per mokinių atostogas (direktoriaus įsakymu).

## IX. UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

48. Ugdymas karjerai organizuojamas mokyklos direktoriaus įsakymu ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai; integruojamas į atskirų dalykų bendrąsias programas, neformalųjį švietimą; mokiniai renkasi mokyklos siūlomus pasirenkamuosius dalykus, suderintus su profesinio orientavimo veiklomis: ekonomiką ir verslumą.

49. Ugdymo karjerai siekti keliami tikslai:

49.1. Informavimo karjerai tikslas – rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą (informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymo programas, kvalifikacijas, profesijas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes).

49.2. Profesinio veiklinimo tikslas – organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus.

49.3. Vertinimo karjerai tikslas – padėti mokiniams pažinti individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros (mokymosi, studijų ir profesinės veiklos) galimybes ir reikalavimus.

49.4. Konsultavimo karjerai tikslas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą, sprendžiant karjeros trikdžių problemas: pažinti ir įvertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes, situaciją darbo rinkoje.

50. Ugdymo karjerai siekti būdai:

50.1. 9-12 kl. mokiniams siūloma naudotis specializuotomis interneto svetainėmis: <http://www.smm.aikos.lt/>, <http://www.euroguidance.lt/>, <http://www.profesijupasaulis.lt/>, <http://www.kurstudijuoti.lt/>, <http://www.ldrmt.lt/>, <http://www.ldb.lt/>; spausdintais leidiniais, žinytais: *Kur stoti, Nemokamos studijos Europoje, Mano studijos, Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų studijas taisyklių bendrosios nuostatos, Finansuojamos studijos užsienyje.*

50.2. 9-12 klasių mokiniams mokykloje organizuojami susitikimai su įvairių profesinių mokyklų, kolegijų, aukštųjų mokyklų atstovais:

| Nr. | Data           | Mokykla  | Dalyviai  |
|-----|----------------|--|-----------|
| 1   | Spalio mėn.    | Kastu International finansuojamos studijos užsienyje           | 11-12 kl. |
| 2   | Spalio mėn.    | Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija                      | 10-12 kl. |
| 3   | Lapkričio mėn. | Vilniaus kooperacijos kolegija                                 | 10-12 kl. |
| 4   | Gruodžio mėn.  | ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas                        | 11-12 kl. |
| 5   | Sausio mėn.    | Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla                  | 11-12 kl. |
| 6   | Sausio mėn.    | Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija                 | 11-12 kl. |
| 7   | Vasario mėn.   | Vilniaus pedagoginis universitetas                             | 11-12 kl. |
| 8   | Vasario mėn.   | Socialinių mokslų kolegija                                     | 10-12 kl. |
| 9   | Kovo mėn.      | Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokykla    | 9-10 kl.  |
| 10  | Kovo mėn.      | Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras | 9-12 kl.  |

|    |                |  |           |
|----|----------------|--|-----------|
| 11 | Balandžio mėn. | Lietuvos žemės ūkio universitetas        | 11-12 kl. |
| 12 | Balandžio mėn. | Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla    | 9-10 kl.  |
| 13 | Balandžio mėn. | Vilniaus statybininkų rengimo centras    | 10-12 kl. |
| 14 | Gegužės mėn.   | Balstogės universiteto Vilniaus filialas | 11-12 kl. |

### 50.3. 11-12 klasių mokiniams organizuojamos išvykos į studijų parodas:

| Nr. | Data             | Pavadinimas   | Dalyviai  | Vieta                      |
|-----|------------------|---|-----------|----------------------------|
| 1   | Spalio-kovo mėn. | Didžiausia kalbų mokykla.<br>Tarptautinė paroda<br><b>„Išsilavinimas ir karjera“</b>  | 11-12 kl. | Radisson Blu Hotel Lietuva |
| 2   | Spalio-kovo mėn. | “BALTIC COUNCIL for International Educations” ir AMES kalbų mokyklos studijų paroda<br><b>“Tarptautinių studijų dienos“</b> | 11-12 kl. | Radisson Blu Hotel Lietuva |

50.4. 1-11 klasių mokinių edukacinės išvykos ir renginiai, skirti karjerai planuoti.

50.5. 10-12 klasių mokiniams mokyklos psichologo ir socialinio pedagogo rengiami klausimynai, užduotys, testai, skirti padėti pažinti individualias savybes, interesus, jų sąsajas su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu.

51. Ugdymo karjerai veikla mokykloje organizuojama direktoriaus pavaduotojo ugdymui, atsakingo už profesinio orientavimo veiklos koordinavimą mokykloje ir vykdoma kartu su:

51.1. klasių vadovais, kurie numato konkrečias veiklas auklėjamuosiuose planuose;

51.2. įvairių dalykų mokytojais;

51.3. mokykloje veikiančio Profesinio informavimo taško (PIT) konsultantais: mokyklos psichologu, socialiniu pedagogu, informacinių technologijų mokytoja;

51.4. kitais švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, turinčiais kompetencijų vykdyti mokinių ugdymą karjerai, kviečiamais į mokyklą skaityti paskaitų, teikti informaciją.

## X. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE, KURIOJE ĮTEISINTAS MOKYMAS TAUTINĖS MAŽUMOS KALBA

52. Mokyklos nuostatuose įteisintas mokymas tautinės mažumos (lenkų) kalba.

53. Pradinio ugdymo programoje:

53.1. Lietuvių kalbos dalykas yra pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis ir jos mokoma:

53.1.2. pagal Bendrosios programos Lietuvių valstybinės kalbos dalyko programą;

53.1.3. skiriant Bendrojo ugdymo plano 20.1, 20.4 punktuose nurodytą pamokų skaičių;

53.1.4. Vadovaujantis LR Švietimo įstatymo 30 straipsnio 2 punkto 1 skirsniu bei remiantis 2011-06-23 Mokyklos tarybos protokolu Nr. MT-10 1-4 klasėse pasaulio pažinimo dalykas dėstomas lenkų gimtąja kalba. Tėvams pageidaujant kai kurios pasaulio pažinimo temos gali būti dėstomos lietuvių kalba.

54. Pagrindinio, vidurinio ugdymo programose:

54.1. lietuvių kalbos mokoma lietuvių kalba pagal lietuvių kalbos programą;

54.2. skiriant Bendrųjų ugdymo planų 111, 151, 152 punktuose nurodytą pamokų skaičių.

55. Mokykla vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtinta ugdymo lietuvių kalba tvarka bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje.

## **XI. UŽSIENIEČIŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ATVYKUSIŲ AR GRĮŽUSIŲ IŠ UŽSIENIO GYVENTI IR DIRBTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE, VAIKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

56. Mokinio, užsienio mokykloje įgytus pasiekimus, pripažįsta direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė, remdamasi mokinio turimais dokumentais. Prireikus organizuoja įgytų pasiekimų patikrinimą ir teikia rekomendacijas dėl tolesnio mokymosi: sudaro mokiniui individualų ugdymo planą programų skirtumams likviduoti, numato, kaip ir kokią pagalbą gaus mokinys.

57. Užsieniečių vaikų, nemokančių lietuvių kalbos, bet norinčių mokytis Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose, ugdymas organizuojamas vadovaujantis Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ar dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1800 (Žin., 2005, Nr. 109-3991).

## **XII. MOKINIŲ MOKYMAS NAMUOSE IR SAVARANKIŠKO MOKYMOSI ORGANIZAVIMAS**

58. Mokiniui, negalinčiam mokytis bendrojo ugdymo mokykloje, sudaromos sąlygos mokytis švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka savarankiškai ar organizuojant pamokas namie.

59. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 (Žin., 2007, Nr. 100-4088).

60. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie nustatomas ir organizuojamas pagal švietimo ir mokslo patvirtintą ir suderintą su sveikatos apsaugos ministru Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą:

60.1. Bendroji programa įgyvendinama ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį.

60.2. Mokyklos direktorius, gavęs mokinio tėvų (globėjų ar rūpintojų) prašymą ir gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas bei atsižvelgdamas į mokinio ligos pobūdį, įsakymu įteisina mokinio mokymą namuose pagal individualų mokymo namuose planą (pritaikytą Bendrąją programą, numatytą pamokų ar ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

60.3. Mokinys gydytojo leidimu dalį pamokų gali lankyti mokykloje. Šios pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

60.4. 1–3 klasių mokiniui, mokomam namie, skiriama 9 savaitinės pamokos, 4 klasėje – 11 pamokų. 1-4 kl. mokiniui skiriamos 2 papildomos pamokos per savaitę lietuvių (valstybinei) kalbai mokytis. 5-6 kl. mokiniui – 12 savaitinių pamokų, 7-8 kl. - 13 pamokų, 9-10 kl. – 15 pamokų, 11-12 kl. – 14 pamokų.

60.5. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio

individualiame ugdymo plane įrašoma „atleista“ prie mokinio nesimokomų dalykų. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų papildomai, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

61. Mokiniam vykstant gydytis pagal ligos pobūdį į sanatoriją ar sanatorinę mokyklą, tėvai (globėjai ar rūpintojai) raštu kreipiasi į mokyklos direktorių.

62. Mokinių savarankiškas mokymasis organizuojamas pagal švietimo ir mokslo ministro tvirtinamą Savarankiško mokymosi tvarkos aprašą.

62.1. Mokinys, norintis mokytis savarankiškai, mokyklos direktoriui pateikia savo ar vieno iš tėvų (suaugusieji – 18 metų – tik savo, o 14-16 metų vaikas – tik turėdamas tėvų (globėjų ar rūpintojų)) prašymą, kuriame nurodo tokio apsisprendimo motyvus ir kokioje klasėje, kokių dalykų nori mokytis savarankiškai, kaip dažnai ir kokia forma norėtų atsiskaityti. Jis pateikia asmens dokumento kopiją ir turimo išsilavinimo dokumentą.

62.2. Dokumentai registruojami mokyklos raštvedyboje numatyta tvarka. Leidimas asmeniui savarankiškai mokytis įforminamas mokymosi sutartimi vieneriems mokymosi metams.

62.3. Dalyko mokytojas rengia savarankiško mokymosi programas, konsultuoja mokinių, vertina jo pasiekimus. Faktiškai dirbtas valandas, kurių skaičius numatytas mokymosi sutartyje mokytojas fiksuoja Savarankiško mokymosi, mokymo namuose ir gydymo įstaigose dienyne.

62.4. Direktorius pavaduotojas ugdymui, suderinęs su dalyko mokytoju ir mokiniu sudaro konsultacijų ir atsiskaitymo už ugdymo programą tvarkaraštį ir teikia direktoriui tvirtinti.

### XIII. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

63. Mokinių skaičius laikinojoje (mobiliojoje) grupėje nėra mažesnis negu 12 mokinių ir nedidesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje. Nesant galimybių sudaryti laikinosios (mobiliosios) grupės, mokiniai mokosi savarankiškai švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

64. Mokinių laikinosios grupės sudaromos grupinėms konsultacijoms ar kitai ugdymo veiklai (mokiniam, turintiems mokymosi sunkumų).

65. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasėse į grupes dalijama :

65.1. mokyti lietuvių (valstybinės) kalbos 2-4 klasėse, užsienio (anglų) kalbos 4 klasėse esant ne mažiau kaip 20 mokinių (žr. lentelė);

| Dalyko pavadinimas                 | Klasės dalijasi į grupes | Klasės nedalijami į grupes |
|------------------------------------|--------------------------|----------------------------|
| <i>Lietuvių kalba (valstybinė)</i> | 2b, 3b, 3c, 4a, 4b, 4c   | 1a, 1b, 1c, 1d, 2a, 2c, 3a |
| <i>Užsienio kalba (anglų)</i>      | 4a, 4b, 4c               | 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 3c     |

65.2. informacinėms technologijoms, technologijoms, kūno kultūrai, užsienio kalboms (1-ajai ir 2-ajai) ir lietuvių kalbai (valstybinei) bei lietuvių kalbai ir literatūrai 11- 12 kl., jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys (žr. lentelė).

| Dalyko pavadinimas                  | Klasės dalijasi į grupes   | Klasės nedalijami į grupes | Mobiliosios grupės | Mokinių skaičius mobiliosiose grupėse |
|-------------------------------------|--|----------------------------|--------------------|---------------------------------------|
| <i>Lietuvių kalba (valstybinė)</i>  | 5a, 5c, 6a, 6b, 6c, 6d, 7b, 7c, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 10d, 12b, 12d | 5b, 7a, 8a, 12a, 12c       |                    |                                       |
| <i>Lietuvių kalba ir literatūra</i> | 11a, 11b, 11c  |                            |                    |                                       |
| <i>Užsienio kalba</i>               | 5a, 5c, 6a, 6b, 6c, 6d, 7b,  | 5b, 7a, 8a, 12a, 12c       |                    |                                       |

|                                   |  |   |          |    |
|-----------------------------------|--|---|----------|----|
| <i>(anglu)</i>                    | 7c, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 10d, 12b, 12d                   |   |          |    |
| <i>Užsienio kalba (rusų)</i>      | 7b, 7c, 12b, 12d   | 6a, 6b, 6c, 6d, 7a, 7d, 8a, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 10d, 11a, 11b, 11c, 12a, 12c |          |    |
| <i>Užsienio kalba (vokiečių)</i>  |  |   | 6a,b,c   | 15 |
|                                   |  |   | 8a,c     | 17 |
|                                   |  |   | 8b       | 12 |
|                                   |  |   | 7a,d     | 12 |
| <i>Informacinės technologijos</i> | 5a, 5c, 6a, 6b, 6c, 6d, 7b, 7c, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 10d | 5b, 7a, 8a  | 11a      | 15 |
|                                   |  |   | 11b,c    | 17 |
|                                   |  |   | 12a      | 12 |
|                                   |  |   | 12b      | 12 |
|                                   |  |   | 12c      | 12 |
| <i>Technologijos</i>              | 5a, 5c, 6a, 6b, 6c, 6d, 7b, 7c, 8b, 8c, 9a, 9b, 9c, 10a, 10b, 10c, 10d | 5b, 7a, 8a  | 11 a,b,c | 13 |
| <i>Kūno kultūra</i>               | 7c, 8b, 8c, 9b, 9c, 10a, 10c, 10d, 11a, 11c, 12a, 12b, 12d             | 5a, 5b, 5c, 6a, 6b, 6c, 6d, 7a, 7b, 7d, 8a, 9a, 10b, 11b, 12c                               |          |    |
| <i>Fizika</i>                     |  |   | 11a      | 16 |
|                                   |  |   | 11b,c    | 16 |
| <i>Chemija</i>                    |  |   | 11 a, b, | 17 |

### III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

#### I. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

66. Mokykla, vykdydama pradinio ugdymo programą, vadovaujasi Pradinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848).

67. Ugdymo(si) valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: minimalus pamokų skaičius mokiniui, valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, neformaliojo švietimo valandos ir dalyko, kuriam mokyti klasė dalijama į grupes, pamokų skaičius. Privalomų pamokų skaičių sudaro minimalus pamokų skaičius mokiniui.

68. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir muziejuose, planetariume.

69. Ugdymo procesas organizuojamas pamoka ir kitais būdais: projekto, didaktinio žaidimo, kūrybinio darbo, edukacinės ekskursijos.

69.1. Ugdymo procesas organizuojamas ne pamoka, o kitaip (projekto, didaktinio žaidimo, kūrybinio darbo, edukacinės ekskursijos) skirstomas į skirtingos trukmės periodus, kai vieno periodo trukmė – ne ilgesnė nei 1 val. 30 min.;

70. Valandos, skirtos mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti, naudojamos:

70.1. lietuvių valstybinės, lenkų gimtosios kalbų individualioms ir grupinėms konsultacijoms (mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų);

70.2. projektinei, kūrybinei vaiko ugdymajai veiklai, padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų.

## II. PRADINIO UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

71. Dorinio ugdymo organizavimas:

71.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba;

71.2. mokykloje nesusidarius mokinių grupei, mokiniui(-iams) gali būti skiriamas savarankiškas etikos arba tikybos mokymas pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą Savarankiško mokymosi tvarkos aprašą arba sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

71.3. jei mokykla negali užtikrinti pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, gali būti įskaitomas mokymas tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos sekmadieninėje mokykloje ar tikybos mokymo grupėje, jei ji įgyvendina programą, kuriai yra pritarusi tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos vadovybė ir ji yra patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro. Šiuo atveju mokinys atneša kiekvieno pusmečio pabaigoje pažymą, apie mokymosi pasiekimų padarytą pažangą. Šis įrašas yra perkeliamas į klasės dienyną.

71.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

72. Užsienio kalbos mokymo organizavimas:

72.1. užsienio (anglų) (toliau – užsienio kalba) kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

72.2. užsienio kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 pamokas per savaitę

73. Kūno kultūros ugdymo organizavimas:

73.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

73.1.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

73.1.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

74. Meninio ir technologinio ugdymo organizavimas:

74.1. technologiniam ugdymui skiriama 1/3 dalykui „Dailė ir technologijos“ skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 20.1 punkte.

75. Mokiniai, besimokantys dailės, šokio, muzikos, menų mokyklose, sportinės krypties neformaliojo švietimo įstaigose, atleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jiems numatomas šių dalykų mokymosi pasiekimų įskaitymas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Mokyklos vadovas nustato nedalyvaujančių pamokose mokinių saugumo užtikrinimo priemones.

76. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų, klasės valandėlių, projektų veiklos, organizuojamų renginių, turinį integruojama:

76.1. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas,

76.2. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija;

76.3. Žmogaus sauga

76.3.1. Civilinės saugos mokymo programa bendrojo lavinimo mokykloms;

76.3.2. Saugaus eismo programa bendrojo lavinimo mokyklos I-VIII klasėms;

76.4. Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas:

76.4.1. informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė.

77. Bendrajai programai (ugdymo dalykams) ir neformaliojo švietimo programoms per metus skiriamos ugdymo valandos:

| Dalykai                             | 1–2 klasės | 3–4 klasės | Iš viso valandomis |
|-------------------------------------|------------|------------|--------------------|
| Dorinis ugdymas (tikyba arba etika) | 64         | 64         | 128                |





|                             |      |      |      |      |      |      |      |    |     |    |      |      |     |     |
|-----------------------------|------|------|------|------|------|------|------|----|-----|----|------|------|-----|-----|
| Gimtoji kalba (lenkų)       | 7+1* | 7+1* | 7+1* | 7+1* | 7+1* | 7+1* | 7    | 7  | 7   | 7  | 7    | 7+1* | 7   | 98  |
| Lietuvių kalba (valstybinė) | 3    | 3    | 3    | 4/4  | 4/4  | 4/4  | 4+1* | 4  | 4/4 | 4  | 5+1* | 5/5  | 5/5 | 54  |
| Užsienių kalba (anglų)      | -    | -    | -    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2  | 2   | 2  | 2/2  | 2/2  | 2/2 | 18  |
| Matematika                  | 4    | 4    | 4    | 4    | 4    | 4    | 4    | 4  | 4   | 4  | 5    | 5    | 5   | 55  |
| Pasaulio pažinimas          | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2  | 2   | 2  | 2    | 2    | 2   | 26  |
| Dailė ir technologijos      | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2  | 2   | 2  | 1    | 1    | 1   | 25  |
| Muzika                      | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2    | 2  | 2   | 2  | 2    | 2    | 2   | 26  |
| Kūno kultūra                | 3    | 3    | 3    | 2    | 2    | 2    | 2    | 3  | 3   | 3  | 2    | 2    | 2   | 32  |
| Maksimalus pamokų skaičius  | 25   | 25   | 25   | 27   | 27   | 27   | 27   | 27 | 27  | 27 | 28   | 28   | 27  | 347 |

\*pamokos skirtos individualioms ir grupinėms konsultacijoms (pvz.: mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų).

78. Atsižvelgusi į mokinių ugdymosi poreikius, mokykla gali iki 10 proc. koreguoti bendrą ugdymo dalykų ir atskiriems dalykams skiriamų valandų skaičių.

#### IV. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

##### I. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

79. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo programos aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848) (toliau – pagrindinio ugdymo bendrosios programos).

80. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 111 punkte.

81. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą mokiniui (klasei) mokykla skiria adaptacinį laikotarpį 1 mėnesį. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

82. Dalykų mokytojai, pradėję mokyti penktokus, susipažįsta su mokinių pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos aprašu (aprobuotas Pradinio ugdymo metodinės grupės 2011-06-13 Prot. Nr. 10), bendradarbiauja su buvusiomis šių mokinių mokytojomis metodinių renginių ar individualių pokalbių metu. Reikalui esant - susitinka su vaiko šeima mokykloje, namuose, bendradarbiauja su mokyklos specialistais. Pirmąjį mėnesį vertindamas mokinių pasiekimus, mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus.

83. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį pagal pagrindinio ugdymo bendrąsias programas sudaro mobiliąsias grupes (didis – ne mažiau 12 mokinių) iš dalykų: užsienio (vokiečių) kalba – 6abcd, 7ad, 8ac, 8b.

84. Socialinė veikla yra privaloma pagrindinio ugdymo proceso dalis. Jai skiriama ne mažiau kaip 5 pamokų (valandų) trukmės veikla per mokslo metus, kuri gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei veiklai, metu. Socialinė veikla siejama su pilietiškumo ugdymo, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

84.1. Socialinės veiklos programa integruojama į pilietiškumo pagrindus, klasės valandėles, kultūrinę, meninę, pažintinę, kūrybinę, sportinę, praktinę veiklą, neformalųjį ugdymą.

84.2. Socialinę veiklą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, socialinis pedagogas. Organizuoja atsakingi asmenys: klasės vadovas, dalykų mokytojai, psichologas, kiti mokyklos darbuotojai.

84.3. Jei socialinė veikla vykdoma pamokų metu, koordinuojantis veiklą mokytojas pildo ją pamokos turinyje.

84.4. Klasės vadovas pasirinktu būdu veda socialinės veiklos apskaitą. Mokslo metų pabaigoje aktyviausiai veikloje dalyvavę mokiniai apdovanojami padėkos raštais.

### Mokyklos siūlomos socialinės veiklos kryptys

| Kryptis           | Veikla  |
|-------------------|---|
| Darbinė veikla    | 1. Kabinetų, kitų mokyklos patalpų smulkus remontas.<br>2. Mokyklos inventoriaus remontas.<br>3. Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas.   |
| Ekologinė veikla  | 1. Mokyklos teritorijos priežiūra.<br>2. Kapinių, parkų tvarkymas.  |
| Projektinė veikla | 1. Dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose.<br>2. Dalyvavimas klasės ir mokyklos savivaldos darbe.<br>3. Mokyklos laikraščio leidyba.<br>4. Renginių organizavimas.<br>5. Parodų rengimas.   |
| Socialinė veikla  | 1. Pagalba draugui, turinčiam mokymosi, psichologinių ar kitokių problemų.<br>2. Gerumo akcijos.<br>3. Globos namų ugdytinių lankymas.<br>4. Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose.   |
| Kita veikla       | 1. Pagalba klasės auklėtojui, kitiems mokytojams, tvarkant dokumentus, atliekant raštvedybos darbus.<br>2. Darbas mokyklos bibliotekoje, muziejuje.<br>3. Įvairūs maketavimo, teksto rinkimo kompiuteriu darbai.<br>4. Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje (dalyvavimas olimpiadose, miesto kultūrinuose, sporto renginiuose).<br>5. Dalyvavimas koncertinėse programose.<br>6. Budėjimas renginių metu mokykloje. |

85. Ugdymo procese mokytojai taiko metodus, kurie motyvuoja mokinius mokytis, skatina suvokti mokymosi uždavinius ir orientuotų mokinių į bendrųjų kompetencijų ugdymą, leistų mokiniui įgyti būtinų savarankiškam mokymuisi strategijų, ugdytų gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse.

## II. UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

86. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi vieną dorinio ugdymo dalyką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą renkama dvejiems metams (5–6, 7–8, 9–10 klasėms).

87. Lietuvių kalba.

87.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas: skiriamos konsultacijos, sudaromos laikinosios (mobilies) grupės ir kt.;

87.2 Jei mokinys yra atvykęs iš kitos valstybės, mokyti lietuvių kalbos jam sudaromas individualus ugdymo planas:

87.2.1. skiriamos papildomos pamokos, konsultacijos, išnaudojant neformaliojo švietimo, savarankiško mokymo galimybes;

87.2.2. mokyklos nustatytu laikotarpiu pasiekimai vertinami pagal individualius mokymosi pasiekimus.

88. Užsienio kalbos.

88.1. Antroji užsienio kalba mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų renka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų arba vokiečių kalbas. Kalbai mokyti gali būti skiriama ir daugiau pamokų, negu nurodyta Bendrųjų ugdymo planų 111 punkte.

88.2. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu antrosios užsienio kalbos galima pradėti mokyti ir nuo 5 klasės, atsižvelgus į mokymo lėšas ir Bendrųjų ugdymo planų 54 punktą. Antrajai užsienio kalbai mokyti gali būti skiriamos pamokos, numatytos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

88.3. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, pageidaujant tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi:

88.3.1. sudaromos sąlygos kalbos mokytis savarankiškai, vadovaujantis savarankiško mokymosi tvarkos aprašu;

88.4. Jeigu mokinys (tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus) pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o mokykla neturi reikiamos kalbos mokytojo, jis gali norimos kalbos mokytis savarankiškai arba kalbų mokykloje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų reikalavimų (pagal Europos kalbų mokymo, mokymosi ir vertinimo skalę). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti ugdymo etapo pabaigoje, o mokykla numato mokinio pasiekimų užskaitymą ir vertinimą.

88.5. Užsienio kalbas keisti iki vidurinio ugdymo programos pradžios galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš užsienio mokyklos ar kitos mokyklos ir mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi ir yra gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimą raštu. Mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

88.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama 1 papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

88.5.2. jei toje pačioje klasėje ar keliose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos 2 papildomos pamokos, jei daugiau negu vienas mokinys, atsižvelgiama į mokyklos turimas mokymo lėšas;

88.6. jei mokinys yra atvykęs iš užsienio valstybės ir mokykla nustato, kad jo užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla užskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja mokinio pasiekimų vertinimą į 10 balų vertinimo sistemą. Mokiniui sudaromos galimybės tuo metu lankyti lietuvių kalbos ar kitas pamokas kitose klasėse.

89. Informacinės technologijos.

90.1. 7–8 klasėse skiriamos 35 dalyko pamokos. Siekiant nedidinti mokinių mokymosi krūvio mokykla skiria 7 klasėje informacinių technologijų mokymui 1 valandą per savaitę. 8 klasėje informacinių technologijų mokymas integruojamas į fizikos dalyką.

90.2. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirinkamųjų programavimo pradmenų ir tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulių renkami mokiniams.

91. Socialiniai mokslai.

91.1. 9–10 klasėse mokytis integruotai istorijos ir pilietiškumo pagrindų skiriamas 35 pamokas (iš jų 18 pamokų integruotai mokant istorijos ir pilietiškumo ugdymo, o 17 pamokų – kitokios veiklos metu (pvz., pilietiškumo akcijose ir pan.).

92. Gamtos mokslai.

Gamtos mokslų dalykų mokymas organizuojamas remiantis nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais bei rekomendacijomis.

93. Menai.

Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

94. Technologijos:

94.1. Mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradedama mokytis technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai renkami vieną technologijos programą. Mokiniai gali keisti pasirinktas technologijų programas po pirmo trimestro, atsiskaitant už naujai pasirinktą dalyko programą.

94.2. Mokiniais, besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, mokykla siūlo rinktis kitokias technologinio ugdymo programas, mokyklos sukurtas atsižvelgus į specifinius mokinių poreikius, mokymosi sąlygų ypatumus, mokyklos ugdymo turinį. Mokiniai, mokydami pagal mokyklos parengtas technologinio ugdymo programas, įgis pasiekimų, artimų ar tolygių numatytiesiems pagrindinio ugdymo technologijų bendrojoje programoje.

95. Kūno kultūra:

95.1. Kūno kultūrai skiriamas 2 valandas per savaitę, mokykla sudaro sąlygas visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas.

95.2. Klasės dalijamos į grupes, atsižvelgiant į mergaičių ir berniukų skaičių klasėje (žr. lentelę – psl. 14-15).

95.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaro fizinio aktyvumo rinkimosi galimybes. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

95.3.1. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

95.3.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

95.3.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

95.3.4. mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą skaitykloje, bibliotekoje, konsultacijas ir pan.).

95.4. Kūno kultūros mokymas neintensyvinamas pagrindinio ugdymo programoje.

96. Žmogaus sauga.

96.1. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis: Saugaus eismo programa bendrojo lavinimo mokyklos I–VIII klasėms, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. ISAK-1030



|   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| <b>ugdymo poreikiams tenkinti</b>             |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>Neformalusis švietimas (val. skaičius)</b> | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |

\* - pamokos skirtos mokinio ugdymui poreikiams tenkinti (anglų k., vokiečių k., rusų k., žmogaus sauga).

97.2. Pagrindinio ugdymo (antros pakopos) programai įgyvendinti pamokų skaičius per dvejus metus:

### 9-10 klasės

|  | 9a                | 9b                | 9c                | 10a   | 10b   | 10c   | 10d   |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------|-------|-------|-------|
| Dorinis ugdymas                                      | 1                 | 1                 | 1                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Lenkų k. (gimtoji)                                   | 4                 | 4                 | 4                 | 4     | 4     | 4     | 4     |
| Lietuvių k. (valstybinė)                             | 4/4               | 4/4               | 4/4               | 5/5   | 5/5   | 5/5   | 5/5   |
| Užsienio k. (anglų k.)                               | 3/3               | 3/3               | 3/3               | 3/3   | 3/3   | 3/3   | 3/3   |
| Užsienio k. (vokiečių k.)                            | -                 | -                 | -                 | -     | -     | -     | 1*    |
| Užsienio k. (rusų k.)                                | 1*                | 1*                | 1*                | 1*    | 1*    | 1*    | 1*    |
| Matematika   | 3+1*              | 3+1*              | 3+1*              | 4     | 4     | 4     | 4     |
| Gamta ir žmogus                                      | -                 | -                 | -                 | -     | -     | -     | -     |
| Biologija  | 2                 | 2                 | 2                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Fizika   | 2                 | 2                 | 2                 | 2     | 2     | 2     | 2     |
| Chemija  | 2                 | 2                 | 2                 | 2     | 2     | 2     | 2     |
| Informacinės technologijos                           | 1/1               | 1/1               | 1/1               | 1/1   | 1/1   | 1/1   | 1/1   |
| Istorija   | 2                 | 2                 | 2                 | 2     | 2     | 2     | 2     |
| Pilietiškumo pagrindai                               | -                 | -                 | -                 | -     | -     | -     | -     |
| Geografija   | 2                 | 2                 | 2                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Ekonomika  | -                 | -                 | -                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Dailė  | 1                 | 1                 | 1                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Muzika   | 1                 | 1                 | 1                 | 1     | 1     | 1     | 1     |
| Technologijos  | 1+0,5*/<br>1+0,5* | 1+0,5*/<br>1+0,5* | 1+0,5*/<br>1+0,5* | 1/1   | 1/1   | 1/1   | 1/1   |
| Kūno kultūra   | 2                 | 2/2               | 2/2               | 2/2   | 2/2   | 2     | 2     |
| Žmogaus sauga  | 0,25*             | 0,25*             | 0,25*             | 0,25* | 0,25* | 0,25* | 0,25* |
| <b>Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui</b> | 33                | 33                | 33                | 33    | 33    | 33    | 33    |
| <b>Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</b>    | 5                 | 5                 | 5                 | 5     | 5     | 5     | 5     |
| <b>Neformalusis švietimas (val. skaičius)</b>        | 2,5               | 2,5               | 2,5               | 2,5   | 2,5   | 2,5   | 2,5   |

\* - pamokos skirtos mokinio ugdymui poreikiams tenkinti (vokiečių k., rusų k., matematika, technologijos, žmogaus sauga).

Pastaba: pilietiškumo pagrindai 9-ose ir 10-ose klasėse integruojami į istorijos dalyką; privaloma 17 valandų integruoto technologijų kursų programa integruota į informacines technologijas

## V. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

### I. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS

98. Vidurinio ugdymo programa 2011–2012 mokslo metais 11 klasėje įgyvendinama vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 (Žin., 2011, Nr. 26-1283) (toliau – vidurinio ugdymo bendrosios programos), o 12 klasėje – vadovaujantis Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos bendrosiomis programomis ir bendrojo išsilavinimo standartais XI–XII klasėms, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. 1465. 2012–2013 mokslo metais mokyklos, vykdančios vidurinio ugdymo programas, vidurinio ugdymo bendrąsias programas įgyvendina 11–12 klasėse.

99. Ugdymo turinys planuojamas visai vidurinio ugdymo programai (dvejiems metams).

100. Mokykla mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą, sudaro sąlygas įgyvendinti individualų ugdymo planą ir siekia, kad jis pagilintų ir praplėstų žinias, gebėjimus bei kompetencijas pasirinktose srityse, pasirengtų laikyti brandos egzaminus ir testų tolesnį mokymąsi.

101. Vidurinis ugdymas 11–12 klasėse organizuojamas pagal Vidurinio ugdymo programos aprašą, kurį tvirtina švietimo ir mokslo ministras

102. Į vidurinio ugdymo dalykų turinį integruojamos: Civilinės saugos mokymo programa bendrojo lavinimo mokykloms, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-2117 (Žin., 2006 Nr. 5-169), ir Priešgaisrinės saugos mokymo programa bendrojo lavinimo mokykloms, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2003 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-820/IV-208 (Žin., 2003 Nr. 60-2743).

103. Mokykla, formuodama ir įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį pagal vidurinio ugdymo bendrąsias programas sudaro mobiliąsias grupes (didis – ne mažiau 12 mokinių) iš dalykų: biologija – 11abc, 12abcd; chemija – 11abc, 12abc; fizika – 11abc, 12abcd; geografija – 12bcd; informacinės technologijos – 11abc, 12abcd; technologijos – 11abc. Nesant galimybių sudaryti mobiliosios grupės mokiniai mokosi savarankiškai pagal Savarankiško mokymosi tvarką, patvirtintą LR švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. ISAK – 1759. Į mokinio savarankiškai mokymosi krūvį įskaitomas dalyko kursui skirtas pamokų skaičius.

104. Keisti dalyką ar dalyko kursą mokinys gali atsiskaitęs (išlaikęs įskaitą) iš naujai pasirinkto dalyko programos ar dalyko kurso skirtumo. Jei įskaita išlaikoma pusmečio ar mokslo metų pabaigoje, įvertinimas, prie kurio pažymimas kursas raidėmis B (bendrasis) arba A (išplėstinis), įrašomas stulpelyje prie pusmečio ar metinių pažymių. Mokinui, kuris keičia dalyko programos bendrąjį kursą į išplėstinį kursą ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, laikyti įskaitos nereikia.

## II. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

105. Dorinis ugdymas.

105.1. Mokinys renkasi vieną dalyką – tikyba (tradicinės religinės bendruomenės ) arba etiką. Siekiant užtikrinti dalyko mokymosi programos tęstinumą ir nuoseklumą, pagal vidurinio ugdymo etikos programą renkamasi etika ar tikyba dvejiems mokslo metams.

105.2. Mokiniai, pasirinkę etiką, gali mokytis filosofinės etikos arba rinktis taikomosios krypties profesinės etikos, šeimos etikos arba etikos ir kino modulius.

105.3. Pasirinkę katalikų tikyba, mokiniai gali mokytis pagal dalyko modulius: katalikybė ir pasaulio religijos, pašaukimai gyvenimui, Šventasis Raštas – gyvenimo kelionė arba religijos filosofija.

106. Lietuvių kalba ir literatūra.

106.1. Išplėstiniu kursu mokomi ne daugiau kaip 25 mokiniai. Esant daugiau mokinių viena pamoka (iš dalykui numatytų per savaitę) skiriama individualizuotam ir diferencijuotam mokymui, pritaikytam pagal mokinių gebėjimus ir polinkius, mobiliosiose grupėse.

106.2. Mokykla siūlo lietuvių kalbos ir literatūros programą papildančius pasirenkamuosius dalyko modulius. Mokiniai iš mokykloje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir



interesus: kalbos vartojimo praktikos, viešojo kalbėjimo, šiuolaikinės literatūros, kūrybinio rašymo. Moduliai sudaro galimybes individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius.

106.3. Siūloma mokiniams atlikti tiriamuosius, kūrybinius darbus, mokinius konsultuojant.

107. Užsienio kalbos.

Užsienio kalbų dalyko bendroji programa pateikiama kursais, orientuotais į Europos Tarybos siūlomus A1 ir A2, B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius. Mokiniai renkasi tuos užsienio kalbų mokymosi kursus, kurie atitinka jų užsienio kalbų pasiekimus. Mokinių užsienio kalbų pasiekimus galima nustatyti naudojantis:

107.1. Centralizuotai parengtais lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

107.2. Nustačius, kad mokinio pasiekimai (nepriklausomai nuo to, ar mokinys pagal pagrindinio ugdymo programą mokėsi tos kalbos kaip pirmosios arba antrosios užsienio kalbos) yra:

107.2.1. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;

107.2.2. A2 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B1 lygio kursą;

107.2.3. A1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis A2 lygio kursą;

107.2.4. nustačius mokinių lygį, užsienio kalbų ugdymas organizuojamas grupėse, kuriose visi arba dauguma mokinių siekia to paties lygio.

107.3. Galimi įvairūs užsienio kalbų mokymosi pasirinkimo variantai:

107.3.1. tęsti pradėtų dviejų kalbų mokymąsi pagal pagrindinio ugdymo programą ir siekti vienos kalbos B2 arba B1 ir kitos kalbos B1 arba A2 lygiu.

107.3.2. tęsti vienos užsienio kalbos mokymąsi B2 arba B1 lygiu ir pradėti mokytis naujos kalbos ir siekti A1/A2 lygio;

107.3.3. tęsti vienos iš pradėtų užsienio kalbų mokymąsi ir siekti B2 arba B1 lygio.

107.4. 2011–2012 mokslo metais pradedantiesiems mokytis pagal vidurinio ugdymo bendrąsias programas (pasirenkama užsienio kalba: A1, A2; B1) ir tęsiantiems mokymąsi 2012–2013 mokslo metais Bendrųjų ugdymo planų 151 punkte pateikiamas pasiekimų lygiui (B2 ar B1 arba A2) skirtas valandų skaičius nepriklausomai nuo pasirinktos kalbos ar siekiamo lygio. Nurodytas bendras valandų skaičius skirstomas grupėms, siekiančioms skirtingų kalbinės kompetencijos pasiekimų lygio.

107.5. Užsienio kalbos dalykų modulių programos papildo B2, B1 arba A2 kurso programas. Mokiniai iš mokykloje siūlomų modulių programų renkasi pagal polinkius ir interesus. Vienai kalbai galima rinktis daugiau negu vieną modulio programą. Pasirenkamieji moduliai sudaro galimybes diferencijuoti ugdymo turinį atsižvelgus į mokinių poreikius ir padeda atskleisti mokytojų kūrybinį potencialą. Mokykloje rengiamos užsienio kalbos modulio programos: debatų, literatūros, šalies pažinimo, kūrybinio rašymo, kalbėjimo įgūdžių ugdymo.

107.6. Jei mokiniai ir jų tėvai (rūpintojai) pageidauja ir mokykla turi galimybių, gali siūlyti rinktis dalyko ir kalbos modulius (siūloma integruoti dalyką iš socialinių arba gamtos mokslų, matematikos ir užsienio kalbą).

108. Socialiniai mokslai.

Iš pasirenkamųjų dalykų mokinys gali rinktis ekonomiką ir verslumą.

109. Menai.

109.1. Mokiniui siūloma rinktis vieną iš meninio ugdymo programų: dailės arba muzikos.

109.2. Mokinys, besimokantis 12 klasėje 2011–2012 mokslo metais pagal pasirinktą bendrąjį menų dalyko kursą, to dalyko meninei raiškai gali skirti po vieną savaitinę pamoką iš dalykui skiriamų pamokų, pasirinkusieji išplėstinį kursą – dvi savaitines pamokas. Meninė raiška yra dalyko programos dalis ir atskiru įvertinimu nevertinama, dienyne įrašomas įrašas „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Meninės raiškos mokymas integruojamas į neformalųjį švietimą.

110. Technologijos.

110.1. Mokinys gali rinktis vieną iš technologijų programos kryptių: turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo; taikomojo meno, amatų ir dizaino; tekstilės ir aprangos. Mokykla siūlo ir

kitas technologijų programos kryptis, derindama jas su konkrečia formaliojo profesinio mokymo programa, o kryptį įgyvendinti naudodamasi profesiniam mokymui skirta baze.

110.2. Mokinui, kuris 9–10 klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį; tiems, kurie mokosi pagal tekstilės programą – tekstilės ir aprangos technologijų kryptį; pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį; pagal dizaino ir technologijų programą – taikomojo meno, amatų ir dizaino technologijų kryptį.

110.3. Mokinui, pasirinkusiam išplėstinį technologijų programos kursą ir planuojančiam baigus programą mokytis pagal atitinkamą profesinio mokymo programą, technologijų dalyko moduliai įskaitomi pagal Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-716 (Žin., 2008, Nr. 34-1234), ir Ankstesnio mokymosi pasiekimų užskaitymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-72 (Žin., 2008, Nr. 8-297).

110.4. Į vidurinio ugdymo programą profesinio mokymo programos moduliai įtraukiami pagal bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitymo tvarkos aprašą.

111. Kūno kultūra.

111.1. Mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą.

111.2. Kūno kultūros pasiekimai vertinami pažymiais.

111.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 109.3 punktu.

111.4. Mokinių, kurie lanko parengiamąją medicininę fizinio pajėgumo grupę, pageidavimu jų pasiekimai vertinami taip, kaip pagrindinės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių mokiniams, mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinio fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

112. Informacinės technologijos.

Jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje mokykloje nesimokė pasirinkto modulio (išskyrus Duomenų bazių kūrimo ir valdymo modulį), jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka informacinių technologijų Pagrindinio ugdymo bendrosios programos programavimo pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių programas.

113. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus:

**11-12 klasės 2011-2013 m. m.  
VIDURINIO UGDYMO PLANAS**

| Ugdymo sritis, dalykai              | Bendrasis kursas |            | Išplėstinis kursas |            |
|-------------------------------------|------------------|------------|--------------------|------------|
|                                     | 11 a, b, c       | 12 a, b, c | 11 a, b, c         | 12 a, b, c |
| <i>Dorinis ugdymas:</i>             |                  |            |                    |            |
| <i>Tikyba</i>                       | 1                | 1          |                    |            |
| <i>Etika</i>                        | 1                | 1          |                    |            |
| <i>Kalbos:</i>                      |                  |            |                    |            |
| <i>Lietuvių kalba ir literatūra</i> | 5                | 6          | 6                  | 7          |
| <i>Gimtoji kalba (lenkų)</i>        | 4                | 4          | 5                  | 5          |
| <i>Užsienio kalba (anglų) 1-oji</i> | 3                | 3          | 4                  | 4          |
| <i>Užsienio kalba (rusų) 2-oji</i>  |                  |            | 3                  | 3          |
| <i>Socialinis ugdymas:</i>          |                  |            |                    |            |

|  |  |      |   |   |
|--|--|------|---|---|
| <i>Istorija</i>  | 2                                      | 2    | 3 | 3 |
| <i>Geografija</i>  | 2                                      | 2    | 3 | 3 |
| <i>Matematika</i>  | 3                                      | 3    | 5 | 5 |
| <i>Informacinės technologijos</i>  | 1                                      | 1    | 2 | 2 |
| <i>Gamtamokslinis ugdymas:</i>   |  |      |   |   |
| <i>Biologija</i>   | 2                                      | 2    | 3 | 3 |
| <i>Fizika</i>  | 2                                      | 2    | 3 | 4 |
| <i>Chemija</i>   | 2                                      | 2    | 3 | 3 |
| <i>Menai ir technologijos:</i>   |  |      |   |   |
| <i>Dailė</i>   | 2                                      | 2    |   |   |
| <i>Muzika</i>  | 2                                      | 2    |   |   |
| <i>Statyba ir medžio apdirbimas</i>  | 2                                      | 2    |   |   |
| <i>Tekstilė ir apranga</i>   | 2                                      | 2    |   |   |
| <i>Kūno kultūra:</i>   |  |      |   |   |
| <i>Bendroji kūno kultūra</i>   | 2                                      | 2    |   |   |
| <i>Žmogaus sauga</i>   | 0,25                                   | 0,25 |   |   |
| <i>Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai:</i>  |  |      |   |   |
| <i>Ekonomika ir verslumas</i>  | 1                                      | 1    |   |   |
| <i>Lietuvių kalbos vartojimo praktikos</i>   | 1                                      | 1    |   |   |
| <i>Užsienio kalbos kalbėjimo įgūdžių ugdymas</i>   | 1                                      | 1    |   |   |
| <i>Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius per savaitę</i>                                       | 31 pamoka per savaitę                  |      |   |   |
| <i>Maksimalus mokinio pamokų skaičius</i>  | 35 pamokos per savaitę                 |      |   |   |
| <i>Neformalusis švietimas ( val. skaičius)</i>   | 207                                    |      |   |   |
| <i>Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti</i>  | 24 pamokos per savaitę dvejiems metams |      |   |   |
| <i>Maksimalus klasei skiriamų pamokų skaičius per savaitę vidurinio ugdymo programai įgyvendinti</i> | 54 pamokos                             |      |   |   |

## VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

114. Mokykla numatyto sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

115. Organizuodama mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, mokykla atsižvelgia į:

115.1. pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, atsirandančias dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų arba (ir) nepalankių aplinkos veiksnių;

115.2. ugdymosi sunkumų pobūdį ir jų trukmę;

115.3. mokymosi formą (ugdosi klasėje integruotai arba namie);

115.4. ugdymo programą;

115.5. turimas mokymo lėšas;

115.6. mokymosi(-si) aplinką.

116. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, bei specialiojo pedagogo ir/ar kitų

vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Taip pat mokytoją gali konsultuoti mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai.

117. Mokykla sudaromame mokinio individualaus ugdymo plane, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais:

117.1. užtikrina ugdymo nuoseklumą, tęstinumą;

117.2. vadovaujasi Bendruosiuose ugdymo planuose pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu Bendrųjų ugdymo planų 20.4 (pradinio ugdymo), 111, 151, 152 punktuose;

117.3. gali nuo 20 iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių;

117.4. gali keisti dalykams skirtų pamokų skaičių (mažindama, didindama), vietoj neįtrauktų dalykų, įvardytų Bendrųjų ugdymo planų 72 (pradinio ugdymo), 111, 151 punkte, didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, karjeros valdymo kompetencijų ugdymui, papildomai mokytojo pagalbai teikti;

117.5. gali keisti specialiųjų pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

117.6. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti.

117.7. gali mažinti arba didinti 1–2 pamokomis bendrą maksimalų pamokų skaičių ir neformaliojo švietimo pamokų skaičių mokiniui;

117.8. gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikata tausojančioms pertraukoms organizuoti;

117.9. gali formuoti nuolatinės ar laikinos grupes, pogrupius iš tos pačios ar skirtingų klasių mokinių, kurių skaičių grupėje, pogrupyje nustato pati mokykla atsižvelgusi į mokymo lėšas, mokinio poreikius, turimas mokymo(si) sąlygas ir mokymo priemones;

117.10. kai ugdymas organizuojamas tautinės mažumos kalba, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į Bendrųjų ugdymo planų 46–48 (pradinio ugdymo), 72–73 punktus.

118. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu:

118.1. mokinys, turintis klausos sutrikimų (išskyrus nežymų), kochlearinių implantų naudotojas, turintis įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų, intelekto (taip pat ir ribotą ar nepatikslintą intelekto sutrikimą), judesio ir padėties (išskyrus lengvus) sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, – gali mokytis tik vienos užsienio kalbos;

118.2. tautinės mažumos kalba besimokantis Bendrųjų ugdymo planų 169.1 punkte įvardytų sutrikimų turintis mokinys gali nesimokyti užsienio kalbos;

118.3. judesio ir padėties sutrikimų turintis mokinys gali nesimokyti technologijų;

118.4. vietoj Bendrųjų ugdymo planų 72.1. (pradinio ugdymo) 169.1, 169.2, 169.7 punktuose nurodytų dalykų mokinys gali rinktis individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokytis lietuvių kalbos;

118.5. mokinys nuo fizikos, chemijos, technologijų, muzikos ar užsienio kalbos (vienos ar abiejų) atleidžiamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 72 (pradinio ugdymo), 169 punktu ir mokyklos vadovo įsakymu.

## **II. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS**

119. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 37-39 (pradinio ugdymo), 44–52 punktų rekomendacijomis.

120. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus.

## **III. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS**

121. Specialiąją pedagoginę pagalbą mokykla organizuoja ir teikia švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

122. Specialioji pagalba teikiama mokiniui, turinčiam negalių/sutrikimų ir kuriam jos reikia:

122.1. teikiamos mokytojo padėjėjo paslaugos, didinančios ugdymosi prieinamumą;

122.2. pagalbą teikia mokytojo padėjėjas ar kitas pagalbos specialistas švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

## **IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE**

123. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie organizuoja mokykla, pagal vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

124. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 60.4.(pradinio ugdymo), 80 punkte nurodytu valandų skaičiumi, iš kurių 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pratyboms, 2 papildomos valandos būtina skirti lietuvių kalbai mokyti.

## **V. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, UGDYMAS**

125. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo programą (taip pat ir modifikuotą) ir turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 20.4. (pradinio ugdymo), 111 ar 151 punktuose dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1–2 pamokomis.

### **SUDERINTA**

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos  
Švietimo, kultūros ir sporto departamento  
Švietimo skyriaus  
Švietimo organizavimo poskyrio  
Poskyrio vedėjas

Julius Skestenis  
2011-

### **PRITARTA**

Vilniaus Vladislavo Sirokomlės  
vidurinės mokyklos  
Mokyklos tarybos  
2011 birželio mėn. 23 d. nutarimu  
Protokolo Nr. MT-10